

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Pohjois-Karjalan muuttoliikekatsaus

Joensuu 21.3.2016

Sisältö

Tiedoksi	3
Tiivistelmä	4
1 Väestökehityksen yleispiirteitä Pohjois-Karjalassa	
1.1 Maakunnasta muutettiin Etelä-Suomen keskuksiin	5
1.2 Pohjois-Karjalan kunnat pääosin muuttotappiollisia	9
2 Kuntien välinen muutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa	
2.1 Nettotappioita erityisesti nuorten ikäryhmissä	11
2.2 Korkeakoulutettujen nettomuutto selvästi tappiollista	13
2.3 Suurimmat muuttotappiot työllisen väestön keskuudessa	15
2.4 Muuttovoittoa tulottomien ryhmässä, tappioita alle 50 000€ ansaitsevissa	17
3 Työllisten kuntien välinen muutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa	
3.1 Yksityissektorilla toimineet aktiivisin muuttajaryhmä	19
3.2 Suurimmat nettotappiot alle 35-vuotiaissa	21
4 Maahan-, maasta ja nettomaanmuutto	
4.1 Pohjois-Karjalan kuntiin kertyi maahanmuutosta nettovoittoa	23
4.2 Muuttovoitto koostui pääosin nuoresta väestä	24

Tiedoksi

Katsauksessa havainnollistetaan ja analysoidaan lyhyesti Pohjois-Karjalan ja sen kuntien yleistä muuttoliikekehitystä osatekijöineen vuosien 2000–2014 aikana. Tarkastelun kohteena on erityisesti maakuntatason kuntien välinen muutto, työllisten kuntien välinen muutto sekä maahanmuutto osatekijöineen (ikäryhmä, koulutusaste jne). Kuntien muuttokehitystä käsitellään yleisiltä osin, seutukuntia ei tässä tiiviissä tarkastelussa käsitellä lainkaan. Ettei tarkastelu jää täysin vaille kontekstia, verrataan Pohjois-Karjalan maakunnan muuttoliikekehitystä naapurimaakuntien vastaaviin osatekijöihin. Naapurimaakuntia ovat Kainuu, Pohjois-Savo, Etelä-Savo ja Etelä-Karjala. Tarkastelujakson pituus vaihtelee selvityksen aikana, mikä johtuu siitä, että lähteinä käytettyjen tilastotietojen saatavuus oli vaihtelevaa.

Kaikki katsauksessa esitetyt kuviot perustuvat Tilastokeskuksen maksuttomista ja maksullisista palveluista kerättyihin numerotietoihin. Sivujen 5–10 ja 23–24 luvut on otettu Tilastokeskuksen PX-Web-tietokannasta ja sivujen 11–22 luvut puolestaan Tilastokeskuksen muuttaneiden taustatiedot -palvelusta. Lähteitä ei ole mainittu jokaisen kuvion kohdalla erikseen, joten tekijänoikeussyistä yksittäistä tai yksittäisiä kuvioita käytettäessä on lähteeksi merkittävä Tilastokeskus.

Tiivistelmä

Maakunta

Tarkastelujakson aikana Pohjois-Karjalan kuntien välinen nettomuutto eli maan sisäinen muuttoliike oli tappiollista kaikkina tarkasteluvuosina. Jakson loppua kohden tappiollinen nettomuutto taittui, mikä yhdessä voitollisen nettomaahanmuuton kanssa käänsi kokonaisnettomuuton voitolliseksi vuonna 2009. Kokonaisnettomuuttovoittoa kertyi koko jakson lopun ajan eli vuoteen 2014 saakka. Nettomaahanmuutto oli voitollista myös naapurimaakunnissa. Luonnollinen väestönlisäys pysyi Pohjois-Karjalassa tappiollisena, mikä vaikutti osaltaan negatiivisesti väestön kokonaiskehitykseen. Muuttotappioista huolimatta on syytä huomioida, että useissa väestökehityksen osatekijöissä kehityksen kokonaistrendi säilyi positiivisena.

Kuntien välisen muuton nettomuuttotappio suuntautui Pohjois-Karjalasta erityisesti Uudellemaalle, Pirkanmaalle ja Keski-Suomeen. Muuttovoittoa kertyi pääosin Etelä-Savosta ja Kainuusta. Naapurimaakuntien keskiväkilukuihin suhteutettuna Pohjois-Karjalan nettomuuttotappio oli keskitasoa. Syvin muuttotappio koettiin Kainuussa. Pohjois-Karjalassa sekä naapurimaakunnissa muuttotappiot kohdistuivat pääosin 15–24- ja 25–34-vuotiaisiin, työllisiin sekä keski- ja korkea-astekoulutettuihin. Tuloluokittain tarkasteltuna muuttotappiota kertyi erityisesti 9 000–21 900€ ansaitsevien keskuudessa. Työllisten muuttajien osalta suurimmat nettotappiot koettiin yksityissektorilla toimineiden ja 0–34-vuotiaiden ikäryhmässä.

Nettotappioiden ohella joissain ryhmissä kertyi myös nettomuuttovoittoa. Näin kävi mm. 0–14- ja 55–64-vuotiaiden ikäryhmissä, perusasteen tutkinnon suorittaneissa, eläkeläisissä ja työttömissä. Tuloluokkien osalta muuttovoittoa kertyi tulottomien ja yli 52 000€ ansaitsevien ryhmissä.

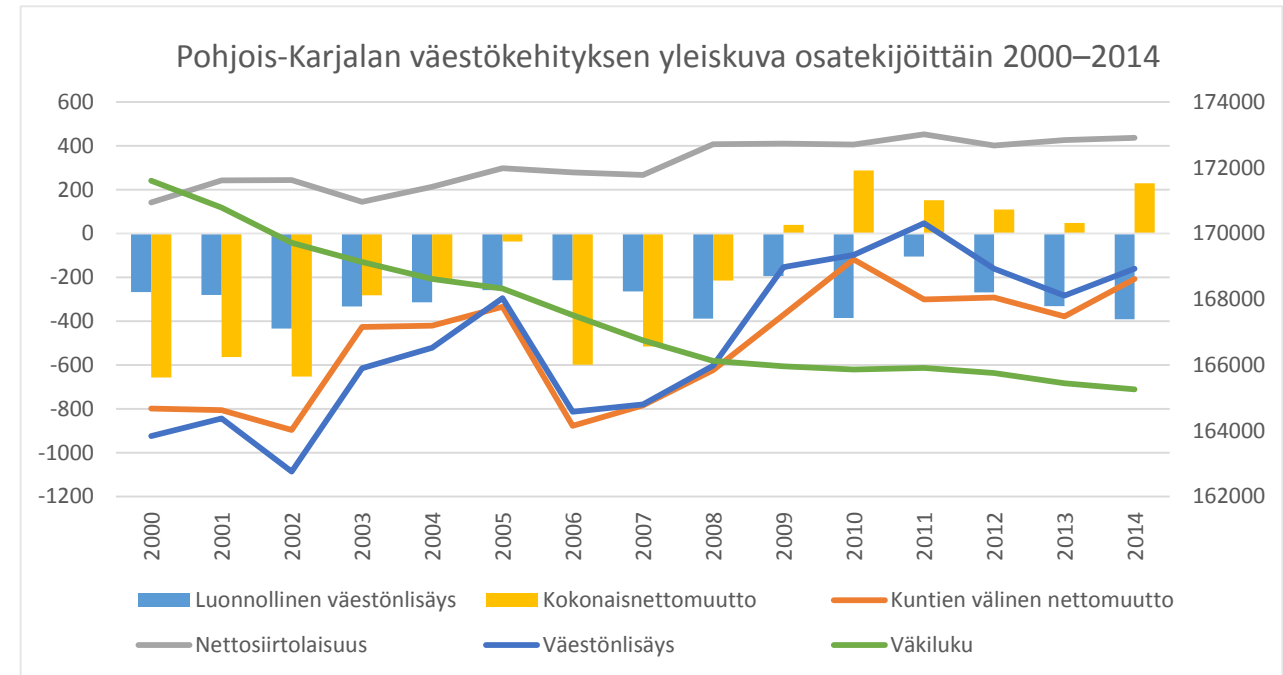
Kunnat

Keskiväkilukuun suhteutettuna tarkastelujakson nettomuuttotappio nousi useassa kunnassa yli 10 prosenttiin. Kontiolahti, Liperi ja Joensuu keräsivät muuttovoittoa. Maakuntaan ja maakunnan ulkopuolelle suuntautuneessa lähtö- ja tulomuutossa oli kuntien välillä merkittäviä eroja. Esimerkiksi Kontiolahden lähtömuutosta vain pieni osa suuntautui maakunnan ulkopuolelle, kun Nurmeksessa tilanne oli lähes päinvastainen. Vastaavia eroja oli myös tulomuutossa. Nettomaahanmuutto oli voitollista kaikissa Pohjois-Karjalan kunnissa. Keskiväkilukuun suhteutettuna nettovoitto oli useimmissa kunnissa alle kolme prosenttia. Viiden prosentin osuus Tohmajärvellä oli kunnista korkein.

1 Väestökehityksen yleispiirteitä

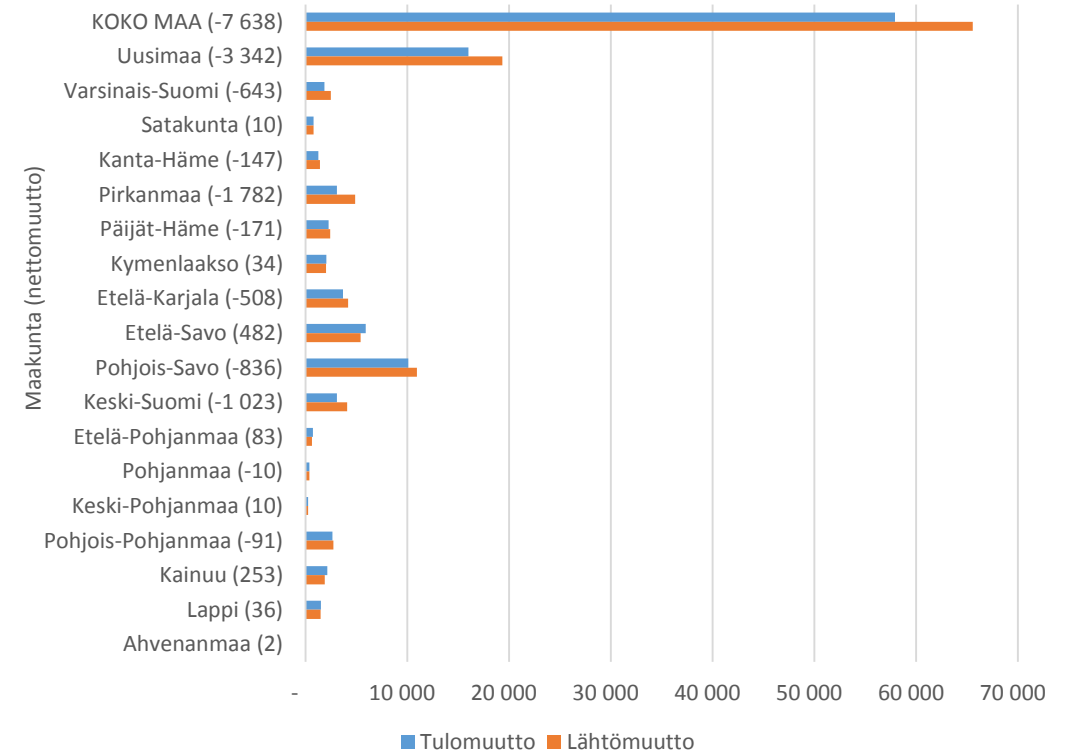
1.1 Maakunnasta muutettiin erityisesti Etelä-Suomen keskuksiin

- Maakunnan väkiluku laski tarkastelujakson aikana noin 6 300 (-3,7 %) henkilöllä (2-akseli)
- Osatekijöistä ainoastaan nettosiirtolaisuus pysyi voitollisena koko jakson ajan. 15 vuoden aikana muuttovoitto lähes kolminkertaistui
- Luonnollinen väestönlisäys pysyi tappiollisena ollen keskimäärin 295 henkeä vuodessa. Väestönlisäys (=luonnollinen väestönlisäys + nettomuuttoliike) puolestaan toipui jakson alkuvuosista nousten hieman voitolliseksi vuonna 2011
- Positiivisesta kokonaistrendistä huolimatta myös kuntien välinen nettomuutto pysyi tappiollisena. Vuosien 2006–2010 toipumisen jälkeinen jakso oli edellisiä vuosia parempi
- Maakunnan tappiollinen kokonaisnettomuutto kääntyi voitolliseksi vuonna 2009, mistä lähtien Pohjois-Karjala pysyi nettomuuttovoittoisena
- Vuotta 2011 lukuun ottamatta maakunnan väestönlisäys oli tappiollista. Kehityksen kokonaistrendi pysyi positiivisena ja tarkastelujakson aikana väestötappio pieneni noin 80 prosenttia

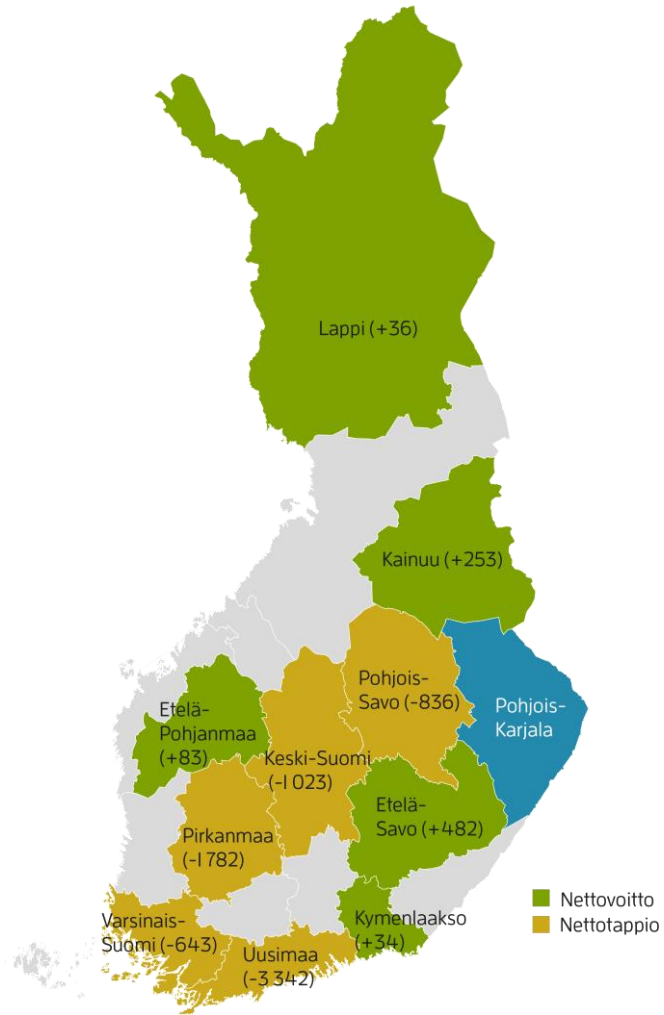

- Vuosien 2000–2014 aikana Pohjois-Karjalasta muutti muihin Suomen maakuntiin 65 546 henkeä, kun Pohjois-Karjalaan muutti 57 908 henkeä
- Nettotappiota syntyi kymmeneen ja nettovoittoa kahdeksaan maakuntaan. Naapurimaakunnista Pohjois-Karjala koki nettomuuttotappiota Etelä-Karjalaan ja Pohjois-Savoon. Etelä-Savosta ja Kainuusta Pohjois-Karjalaan kertyi nettomuuttovoittoa
- Määrällisesti eniten Pohjois-Karjala koki nettotappiota Uudenmaan (-3 342), Pirkanmaan (-1 782) ja Keski-Suomen (-1 023) maakuntiin
- Uudellemaalle muutti keskimäärin n. 220 ihmistä vuodessa. Vuotuiset erot olivat paikoin suuria. Esimerkiksi vuosina 2000 ja 2002 tappiota syntyi lähes 400 henkeä, kun vuosina 2004 ja 2005 se putosi alle 100 henkeen. Vuodesta 2007 lähtien vuotuiset vaihtelut olivat selvästi edellisvuosia maltillisempia
- Pohjois-Karjalasta Keski-Suomeen muutto pysyi selvästi tappiollisena lukuun ottamatta vuosia 2010 (+58) ja 2014 (+5). Keskimääräinen nettotappio Keski-Suomeen oli 68 henkeä vuodessa
- Nettotappio Pirkanmaalle oli vuosittain keskimäärin 119 henkeä. Vuotuinen muuttotappiokehitys oli Keski-Suomea ja Uttamaata tasaisempaa
- Jakson aikana Pohjois-Karjalaan kertyi nettovoittoa Etelä-Savosta 482, Kainuusta 253 ja Etelä-Pohjanmaalta 83 henkeä
- Etelä-Savosta kertyi nettovoitto keskimäärin 32 henkeä vuodessa vuotuisten vaihteluiden ollessa suuria. Nettomuutto oli voitollista vuosia 2000, 2004 ja 2006 lukuun ottamatta. Kainuun nettovoitto oli keskimäärin 17 henkeä vuodessa

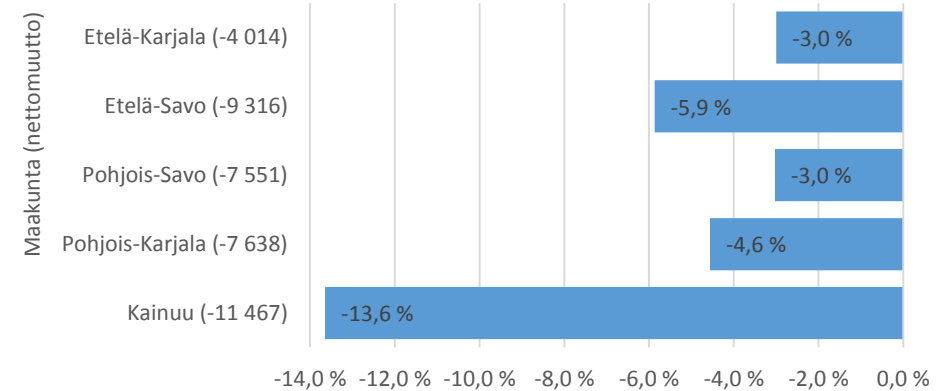
Maakuntien välinen tulo-, lähtö- ja nettomuutto
Pohjois-Karjalassa 2000–2014
(Ks. kartta seuraavassa diassa)

Pohjois-Karjalan viisi merkittävintä nettovoitto- ja tappiomaakuntaa vuosina 2000–2014

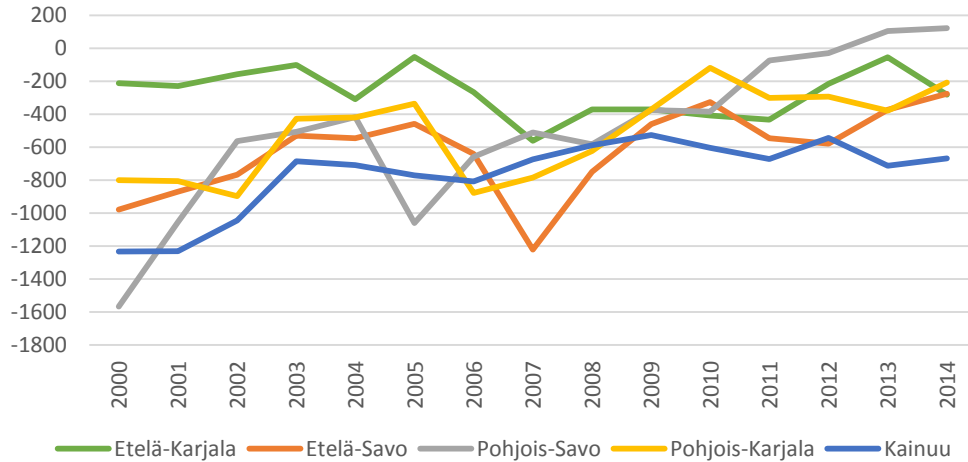

Nettomuuton osuus Pohjois-Karjalan ja naapurimaakuntien keskiväkiluvusta vuosina 2000–2014

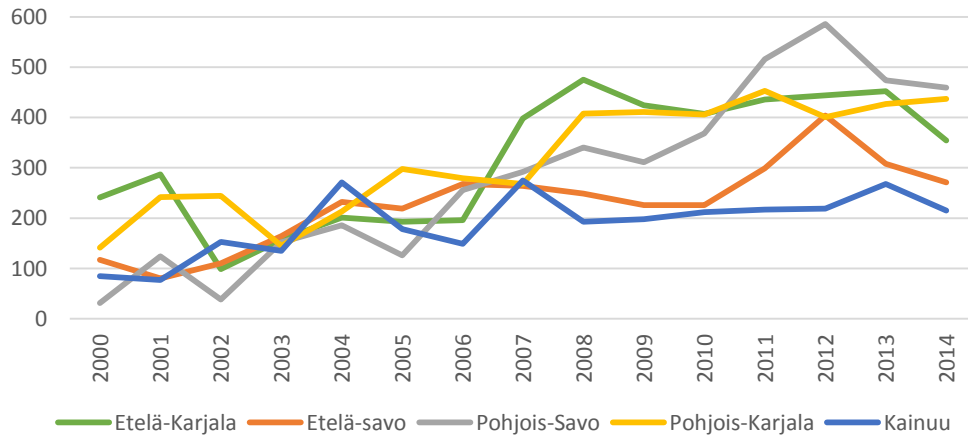
- Yllä oleva kuvio osoittaa, että suhteellisesti suurimman muuttotappion koki naapurimaakunnista Kainuu (13,6 %)
- Etelä-Savon vastaava osuus oli selvästi yli puolet pienempi (-5,9 %)
- Pohjois-Karjala kuului osuudellaan ns. keskikastiin, kun Etelä-Karjalan ja Pohjois-Savon osuudet olivat yhtä suuret (-3,0)

Kuntien välinen nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

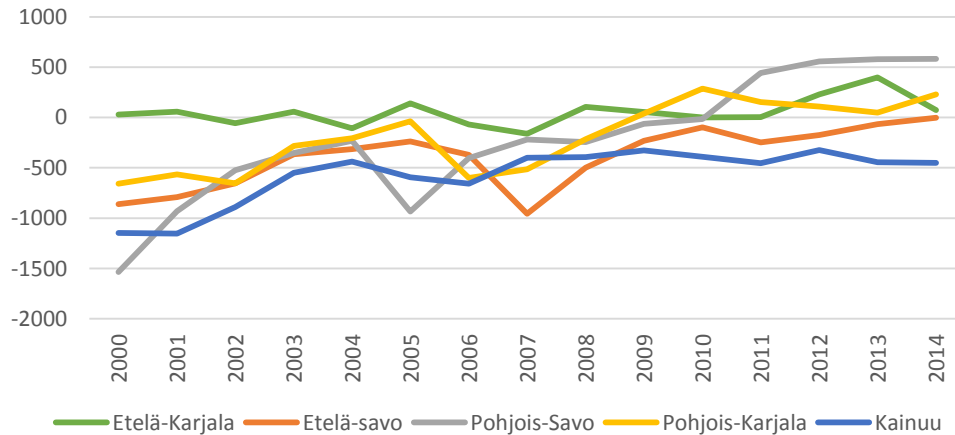

- Kuntien välinen nettomuutto maakunnissa oli tappiollista lähes jokaisena vuonna. Etelä-Karjalan lievästi negatiivista kokonaistrendiä lukuun ottamatta maakuntien trendi pysyi positiivisena
- Ainoastaan Pohjois-Savoon kertyi maan sisäistä nettomuuttovoittoa vuosina 2013 (106 henkeä) ja 2014 (122 henkeä)
- Kaikkien tarkasteltujen maakuntien nettosiirtolaisuus oli voitollista ja sen kokonaistrendi positiivinen. Pohjois-Karjalassa, Kainuussa ja Etelä-Karjalassa nettokehitys pysyi vuodesta 2008 lähtien suhteellisen tasaisena edellisiin vuosiin verrattuna
- Yleisesti tappiollisesta kokonaisnettomuutosta (=nettomuuton ja nettosiirtolaisuuden summa) huolimatta maakuntien kehitystrendi pysyi positiivisena
- Etelä-Karjalan kokonaisnettomuuttovoitto oli 750 henkeä eli 0,6 % maakunnan keskiluvusta. Kainuun vastaava osuus oli -10,3 %, Etelä-Savon -3,7 %, Pohjois-Savon -1,3 % ja Pohjois-Karjalan -1,7 %

Nettosiirtolaisuus Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

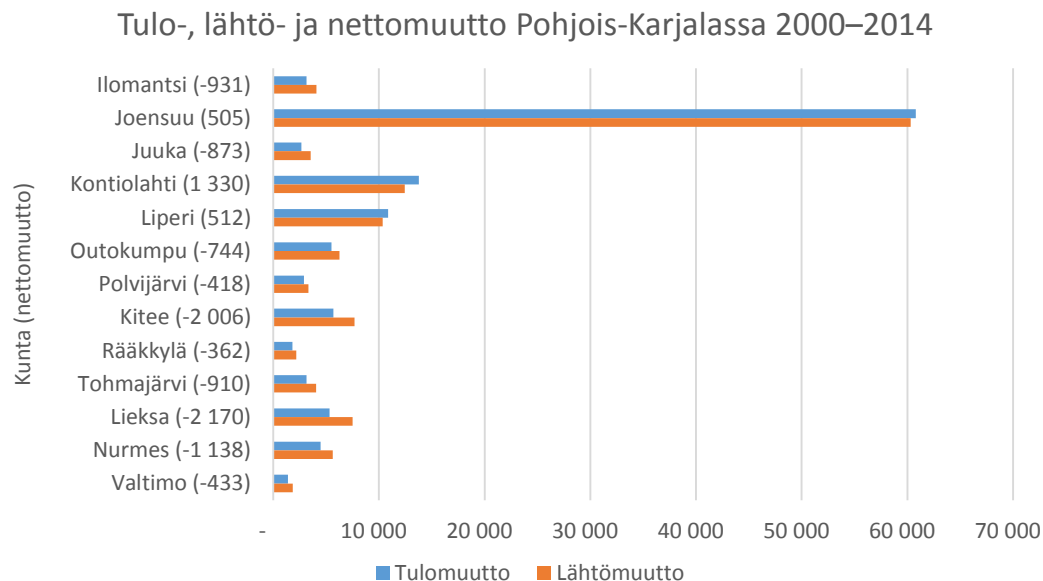

Kokonaisnettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

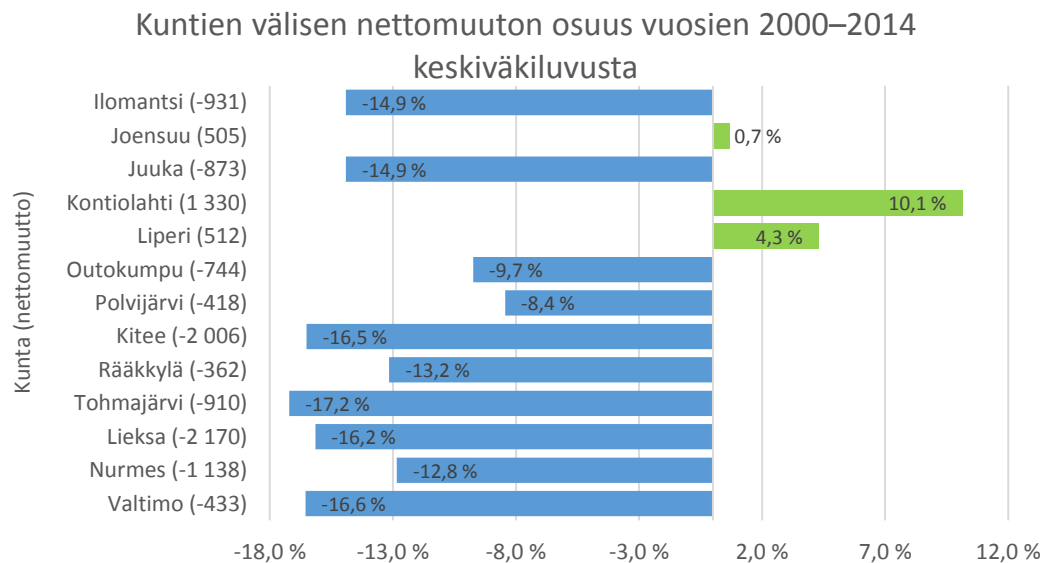

1.2 Pohjois-Karjalan kunnat pääosin muuttotappiollisia

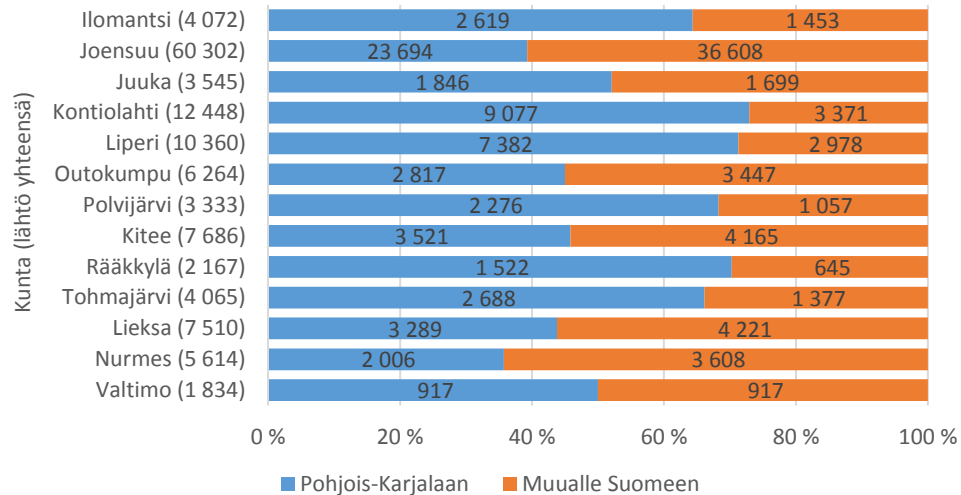
- Pohjois-Karjalan kunnista 10 koki jakson aikana nettomuuttotappiota, kun taas voittoa keräsi kolme kuntaa
- Määrällisesti merkittävimmät muuttotappiot kokivat Lieksa (-2 170), Kitee (-2 006) ja Nurmes (-1 138)
- Tappiosta huolimatta sekä Lieksan että Nurmeksien nettomuuton kokonaistrendi pysyi positiivisena. Kiteellä kokonaistrendi oli puolestaan negatiivinen
- Muuttovoittoa kertyi Kontiolahtelle 1 330, Liperille 512 ja Joensuulle 505 henkeä. Muuttokehityksen kokonaistrendi oli positiivinen Joensuussa, mutta negatiivinen Kontiolahtella ja Liperissä

- Kuvio vasemmalla havainnollistaa jakson aikana kuntiin kertyneen nettomuuton suhteellista osuutta keskväkiluvusta
- Yli 15 prosentin suhteelliset muuttotappiot koettiin kaikkiaan neljässä kunnassa: Tohmajärvellä (-17,2 %), Valtimolla (-16,6 %), Kiteellä (-16,5 %) ja Lieksassa (-16,2 %). Juuan sekä Ilomantsin vastaavat luvut jäivät hieman alle 15 prosenttiin, kun Outokummun ja Polvijärven osuus oli alle 10 prosenttia
- Kontiolahden muuttovoitto oli noin 10 prosenttia kunnan keskväkiluvusta

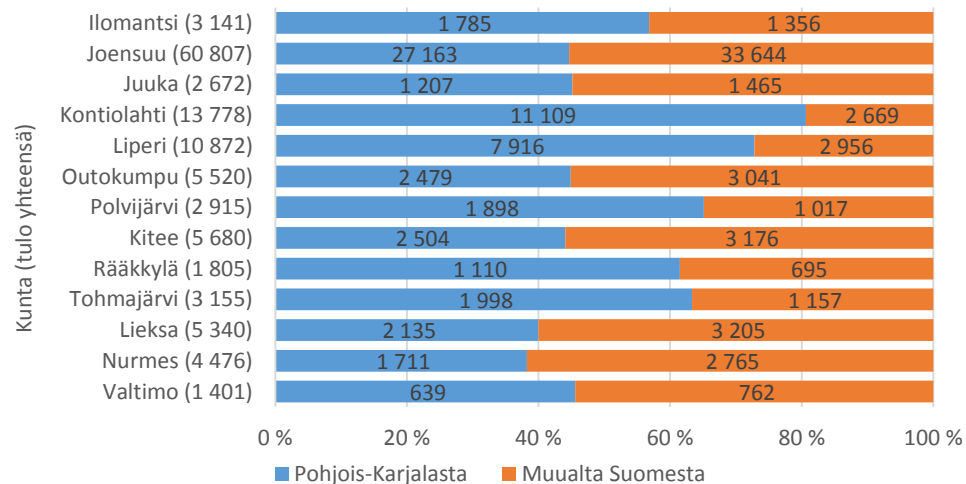

Kuntien välinen lähtömuutto Pohjois-Karjalasta kunnittain 2000–2014

- Kuntien välisen lähtömuuton tarkastelu osoittaa, että maakuntaan ja maakunnan ulkopuolelle suuntautuneen lähtömuuton suhteellisissa osuuksissa on suuria eroja
- Maakunnan sisälle muutto suuntautui voimakkaimmin Kontiolahdelta (72,9 %), Liperistä (71,3 %) ja Rääkkylästä (70,2 %). Kääntäen, edellä mainittujen kuntien lähtömuutto suuntautui samalla vähiten maakunnan ulkopuolelle
- Pohjois-Karjalan ulkopuolelle muutettiin erityisesti Nurmeksesta (64,3 %), Joensuusta (60,7 %) ja Lieksasta (56,2 %)

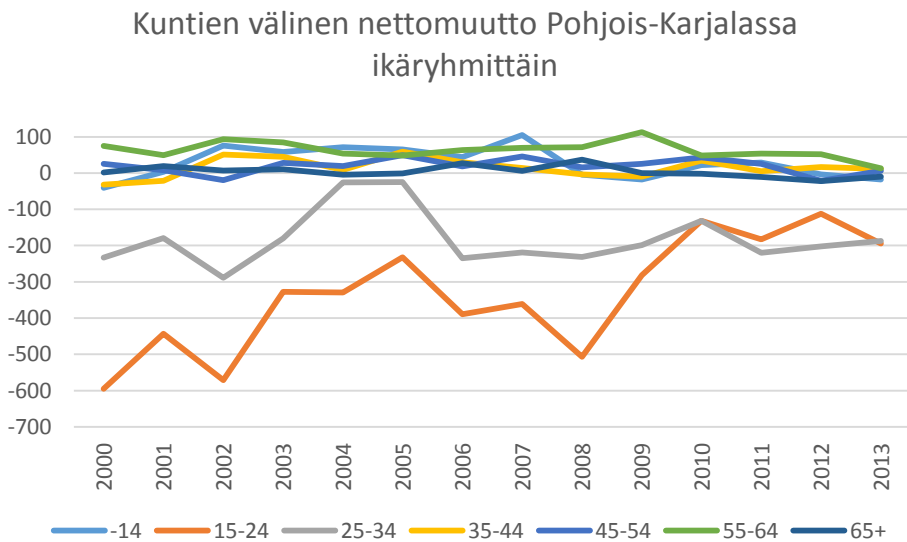
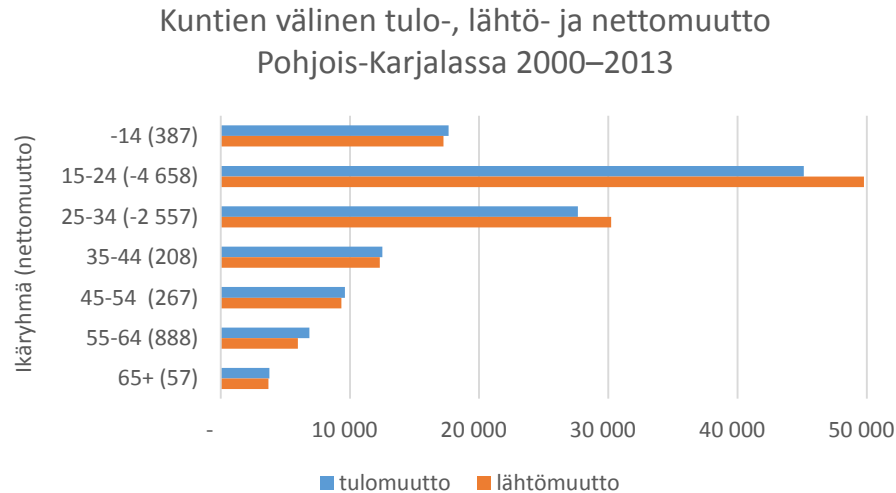
Kuntien välinen tulomuutto Pohjois-Karjalaan kunnittain 2000–2014

- Myös kuntien keskinäisissä tulomuutto-osuuksissa oli suuria eroja
- Pohjoiskarjalaisten tulomuuttajien osuus on ollut merkittävin Kontiolahdella (80,6 %), Liperissä (72,8 %) ja Polvijärvellä (65,1 %). Kääntäen, näihin kuntiin muutettiin suhteessa vähiten maakunnan ulkopuolelta
- Pohjois-Karjalan ulkopuolelta muuttaneiden osuus oli korkein Nurmeksessa (61,8 %), Lieksassa (60,0 %) ja Juuassa (54,8 %)

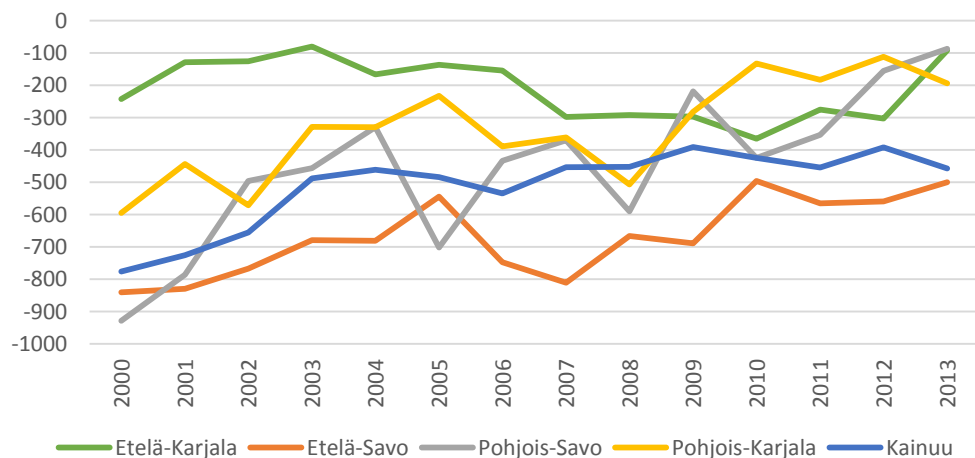
2 Kuntien välinen muutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

2.1 Nettotappioita erityisesti nuorten ikäryhmissä

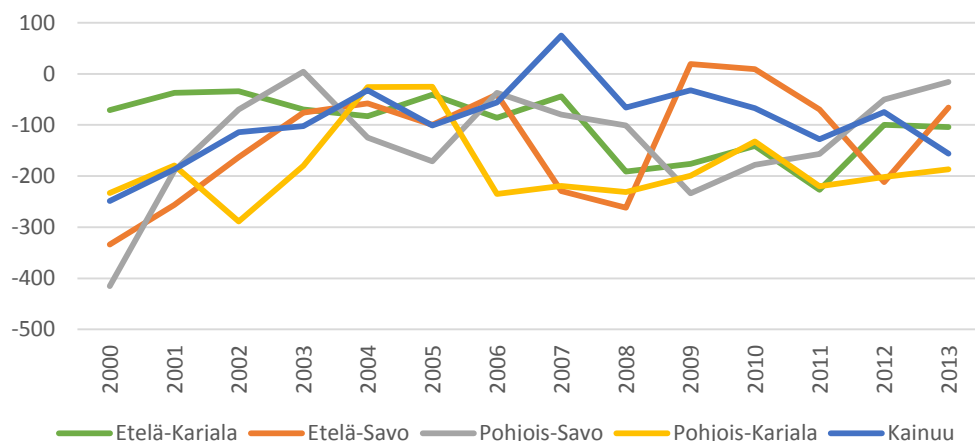
- 15–24-vuotiaiden selvästä nettomuuttotappiosta huolimatta ikäryhmän kehitystrendi oli positiivinen. Vuosina 2008–2010 maakunnan nettotappio taittui selvästi aiempiin vuosiin nähden. Vuoden 2010 jälkeen vuotuinen tappio pysyi alle 200 hengessä, mikä oli selvästi alle koko jakson vuotuisen keskiarvon
- Jakson aikana 15–24-vuotiaiden nettotappio pieneni kaikkiaan vajaat 70 prosenttia
- Vuodesta 2010 lähtien 15–24- ja 25–34-vuotiaiden keskinäinen nettotappioero pysyi aikaisempi vuosia pienempänä
- Vuodesta 2006 eteenpäin 25–34-vuotiaiden vuotuiset nettomuuttotappiot tasoittuivat tätä edeltävään jaksoon verrattuna
- Jakson aikana nettomuuttotappiota syntyi kahdessa ja voittoa viidessä ikäryhmässä
- Muuttotappioita koettiin 15–24-vuotiaissa (-4 658) ja 25–34-vuotiaissa (-2 557), jotka olivat myös muuttomäärältään aktiivisimmat ikäryhmät
- 15–24-vuotiaissa muuttotappio oli keskimäärin 333 henkeä ja 25–34-vuotiaissa 183 henkeä vuodessa
- 55–64-vuotiaissa (888) muuttovoittoa kertyi keskimäärin 63 henkeä vuodessa, kun 0–14-vuotiaiden vastaava määrä oli 28 henkeä

15–24-vuotiaiden nettomuuttovertailu Pohjois-Karjalassa ja naapurikunnissa

- 15–24-vuotiaiden nettomuutto oli tappiollista kaikissa Pohjois-Karjalan naapurimaakunnissa. Etelä-Karjalaa lukuun ottamatta ikäryhmän muuttokehitystrendi pysyi kuitenkin positiivisena
- Jakson aikana Pohjois-Savon nettotappio taittui kaikkiaan noin 90 prosenttia maakunnan nettomuuttotappion ollessa keskimäärin 452 henkeä vuodessa
- Kainuussa nettotappio pieneni jakson aikana noin 40 prosenttia.
- Vuonna 2013 Etelä-Karjalan määrällinen muuttotappio taittui jyrkästi lähes vuoden 2003 tasolle

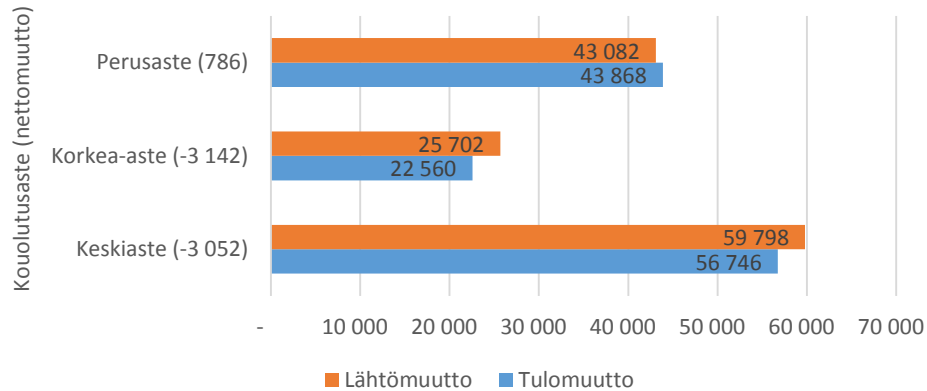
25–34-vuotiaiden nettomuuttovertailu Pohjois-Karjalassa

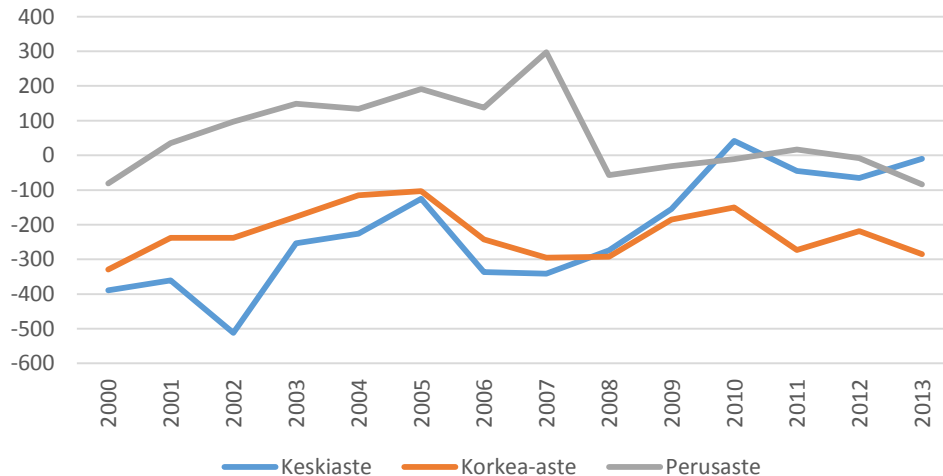
- Myös 25–34-vuotiaiden vuosittainen nettomuutto oli naapurimaakunnissa pääosin tappiollista. Voittoa keräsi vain Pohjois-Savo vuonna 2003 (4 henkeä), Kainuu vuonna 2007 (75 henkeä) sekä Etelä-Savo vuosina 2009 (19 henkeä) ja 2010 (9 henkeä)
- Etelä-Savossa 2008–2009 tapahtunut jyrkkä positiivinen taite hiipui seuraavan kolmen vuoden aikana, mutta palasi taas vuonna 2013 lähes vuoden 2011 tasolle
- Vuonna 2013 Kainuussa nettotappio palasi vuosien 2001–2002 tasolle
- Etelä- ja Pohjois-Karjalaa lukuun ottamatta maakuntien kehitystrendi oli positiivinen

2.2 Korkeakoulutettujen nettomuutto selvästi tappiollista

Tulo-, lähtö- ja nettomuutto Pohjois-Karjalassa
koulutusasteittain 2000–2013

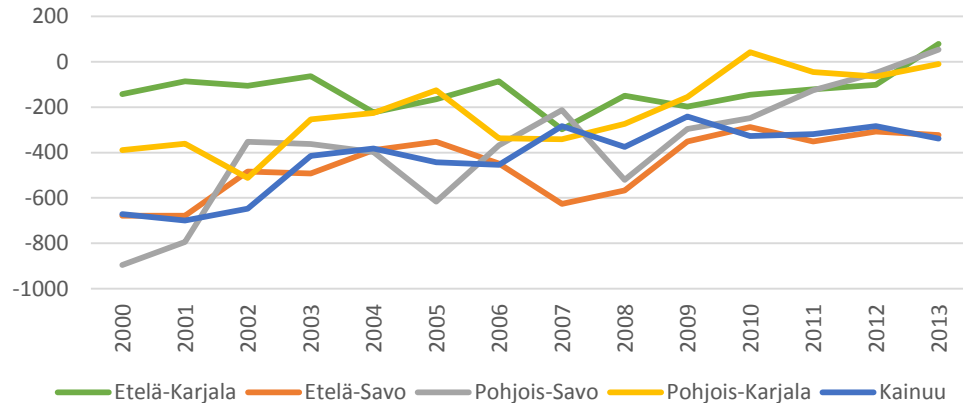

Koulutusalojen nettomuuttovertailu Pohjois-Karjalassa

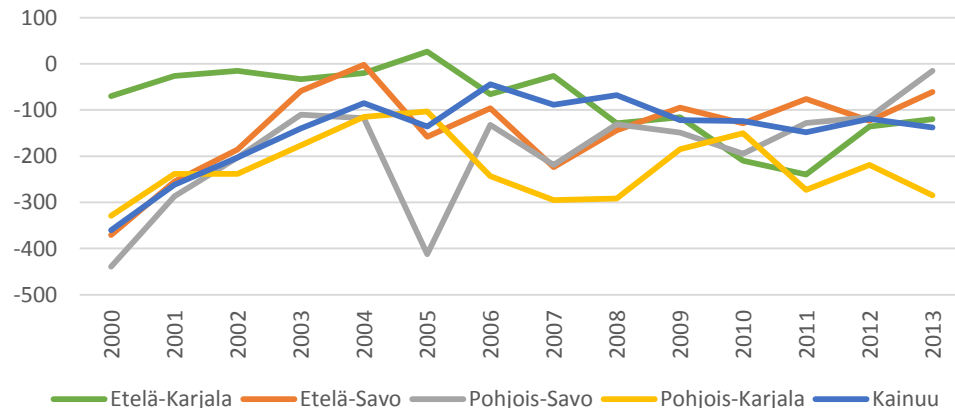

- Jakson aikana muuttovoittoa syntyi perusaste-ryhmässä (786), kun korkea-aste (-3 142) ja keski-aste-ryhmässä (-3 053) koettiin nettotappiota
- Määrällisesti aktiivisimmin maakunnassa muuttivat keskiasteen tutkinnon suorittaneet
- Perusaste-ryhmässä muuttovoittoa kertyi keskimäärin 56 henkeä vuodessa. Korkea-aste-ryhmässä vastaava nettotappiomäärä oli 224 ja keskiaste-ryhmässä 218 henkeä
- Muuttotappio keski- ja korkea-asteen ryhmissä kertoo mahdollisesti koulutetun väestön korkeasta määrästä (Pohjois-Karjala on koulutusmaakunta) sekä siitä, ettei kaikille koulutetuille välttämättä riitä maakunnassa työtä ja toimeentuloa
- Nettokehityksen kokonaistrendi oli nouseva keskiaste-ryhmässä, mutta laskeva korkea- ja perusaste-ryhmässä
- Vuonna 2010 ja 2013 keskiaste-ryhmän muuttotappion määrä oli perusaste-ryhmää matalampi
- Vuonna 2010 nettomuutto nousi keskiaste-ryhmässä voitolliseksi ensimmäistä kertaa koko tarkastelujakson aikana, minkä jälkeen se pysyi aikaisempia vuosia paremmalla tasolla
- Vuodesta 2008 lähtien korkea-asteen nettotappio pysyi keskiastetta korkeampana
- Perusaste-ryhmän muuttovoitto kääntyi nopeasti tappiolliseksi vuonna 2008. Tämän jälkeen ryhmä oli muuttotappiollinen lukuun ottamatta vuotta 2011, jolloin nettovoittoa kertyi 17 henkeä

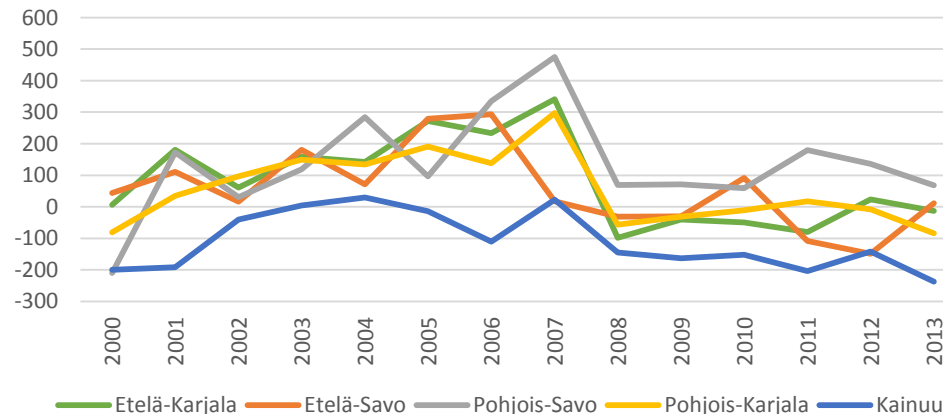
Keskiasteen tutkinnon suorittaneiden nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnassa

Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

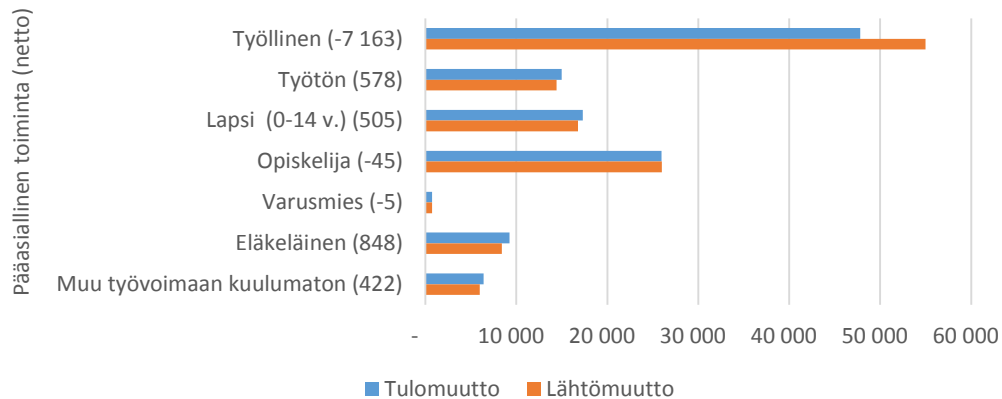
Perusasteen tutkinnon suorittaneiden nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

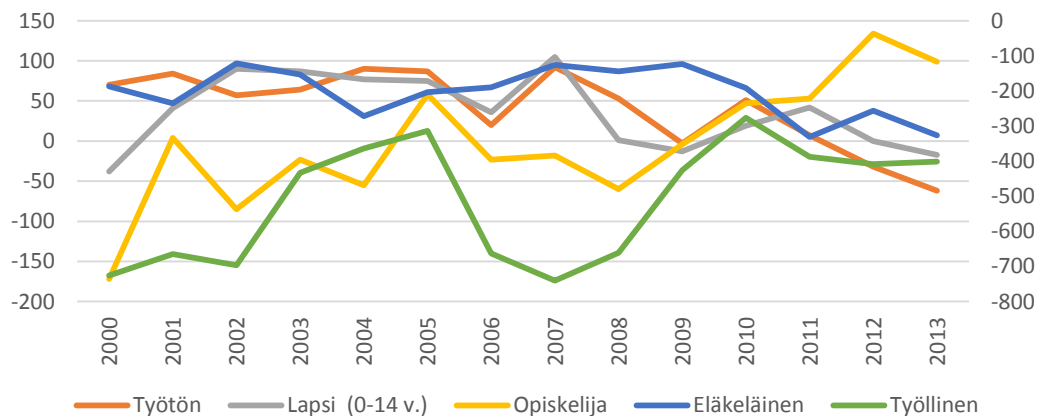
- Keskiasteen tutkinnon suorittaneissa vuotuinen nettomuutto oli pääosin tappiollista. Pohjois-Savo ja Etelä-Karjala saivat pientä muuttovoittoa vuonna 2013, joka oli tarkastelujakson paras vuosi molemmissa maakunnissa
- Koetuista muuttotappioista huolimatta kehityksen kokonaistrendi säilyi positiivisena kaikissa maakunnissa
- Korkea-aste-ryhmässä muuttovoittoa kertyi ainoastaan Etelä-Karjalaan vuonna 2005 (26 henkeä), muutoin maakuntien nettomuutto oli tappiollista. Ryhmän kehitystrendi pysyi maakunnissa positiivisena Pohjois- ja Etelä-Karjalaa lukuun ottamatta
- Perusaste-ryhmän nettotappiossa tapahtui vuosina 2007–2008 jyrkkä syventyminen Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa sekä Etelä-Karjalassa. Etelä-Savossa tapahtui vastaavanlainen muutos vuotta aikaisemmin

2.3 Suurimmat muuttotappiot työllisen väestön keskuudessa

Pohjois-Karjalan tulo-, lähtö- ja nettomuutto pääasiallisen toiminnan mukaan 2000–2013

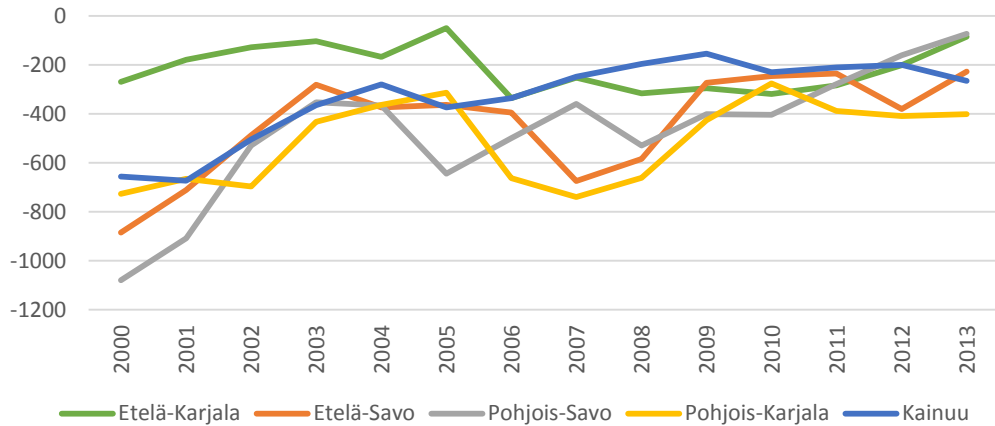

Nettomuutto pääasiallisen toiminnan mukaan Pohjois-Karjalassa

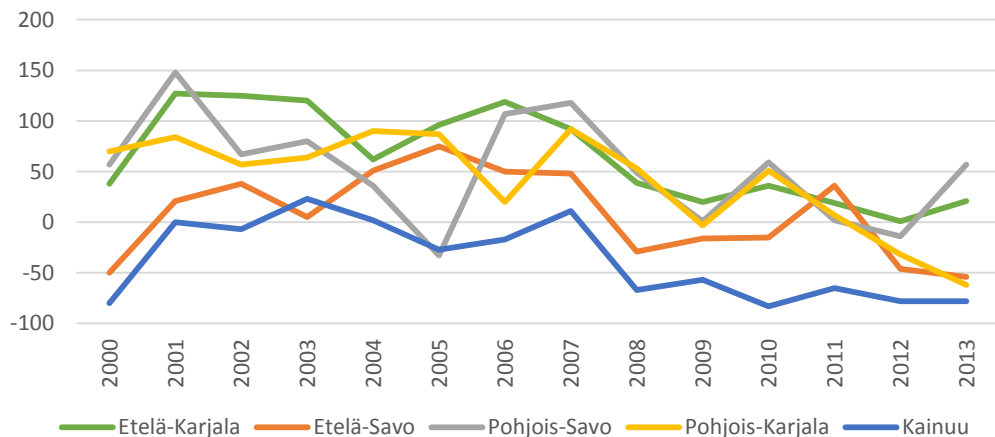
- Tarkastelujakson aikana nettomuuttovoittoa kertyi työttömien, lasten, eläkeläisten ja muiden työvoimaan kuulumattomien ryhmissä. Muuttotappiota syntyi puolestaan työllisten, opiskelijoiden ja varusmiesten ryhmissä
- Määrällisesti aktiivisimmin muutettiin työllisten ryhmässä, jossa muuttotappio oli keskimäärin 512 henkeä vuodessa. Opiskelijoiden ja varusmiesten vuotuiset muuttotappiot olivat selvästi pienemmät
- Eläkeläisistä kertyi muuttovoittoa maakuntaan keskimäärin 60 henkeä vuodessa. Työttömien vastaava määrä oli 41 ja 0–14-lasten 36 henkeä
- Nettomuuton kokonaistrendi pysyi positiivisena työllisten (2. akseli) ja opiskelijoiden ryhmissä
- Vuonna 2007 työllisten nettomuutossa koettiin syvä aallonpohja, jolloin tappiota kertyi 740 henkeä. Ryhmän tappio pieneni aina vuoteen 2010 saakka ja vuodesta 2011 lähtien tappio pysyi vuosittain n. 400 hengessä
- Opiskelijoiden nettomuutto oli voitollista vuosina 2001, 2005 ja 2010–2013. Lasten osalta kertyi muuttovoittoa lukuun ottamatta vuosina 2000, 2009 ja 2013
- Työttömien nettomuutto laski tasaisesti jakson kolme viimeistä vuotta kääntyen tappiolliseksi vuonna 2012

Työllisten nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

- Naapurimaakunnissa työllisten nettomuutto oli tappiollista koko tarkastelujakson ajan. Etelä-Karjalaa lukuun ottamatta nettomuuton kehitystrendi pysyi maakunnissa positiivisena
- Pohjois-Savossa ja Etelä-Karjalassa nettotappio alkoi taittua tasaisesti vuonna 2010. Koko jakson nettotappio oli Pohjois-Savossa keskimäärin 470 ja Etelä-Karjalassa 214 henkeä vuodessa
- Jakson keskivaiheilla Etelä-Savon muuttotappiossa koettiin samantyylinen aallonpohja kuin Pohjois-Karjalassa vuonna 2007

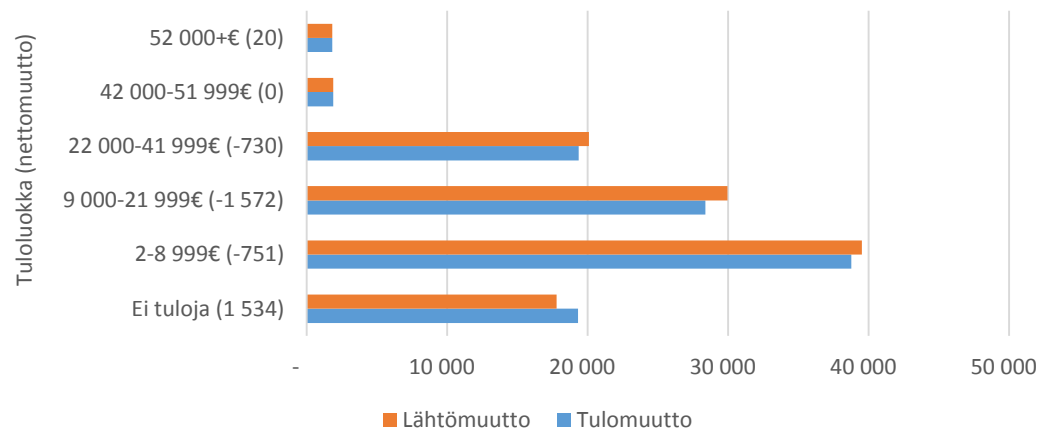
Työttömien nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

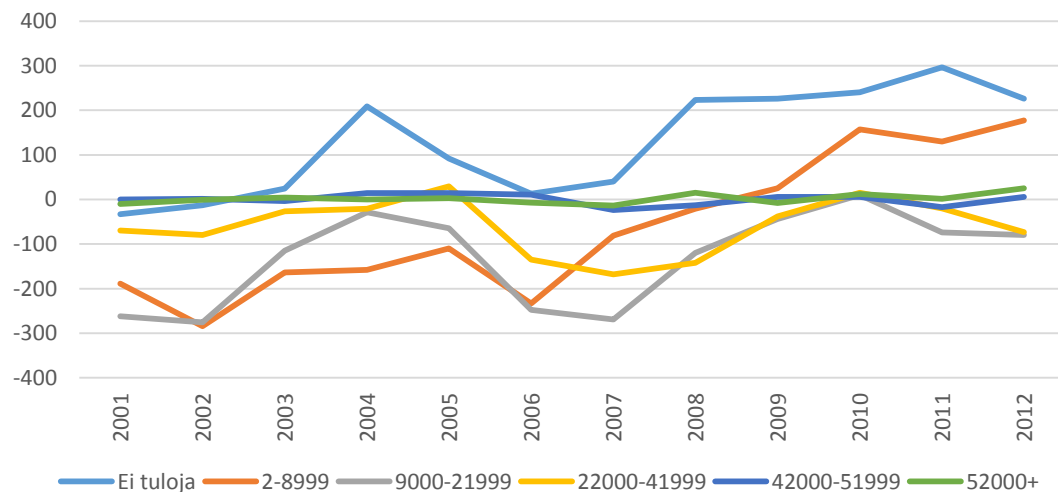
- Työttömien osalta kehityksen kokonaistrendi oli negatiivinen kaikissa maakunnissa. Tästä huolimatta työttömien nettomuutto pysyi pääosin voitollisena, lukuun ottamatta Kainuuta. Ainoastaan Etelä-Karjalassa nettomuutto oli voitollista koko tarkastelujakson ajan
- Etelä-Karjalan nettovoitto oli jakson aikana yhteensä 915 henkeä eli keskimäärin 65 henkeä vuodessa. Kainuulle puolestaan koitui nettotappiota yhteensä 523 henkeä eli keskimäärin 37 henkeä vuodessa
- Kainuussa työttömien nettomuutto kääntyi tappiolliseksi vuonna 2008. Etelä-Savossa tilanne oli hieman Kainuun kaltainen lukuun ottamatta vuonna 2011 kertynyttä muuttovoittoa (36 henkeä)

2.4 Muuttovoittoa tulottomien ryhmässä, tappioita alle 50 000 € ansaitsevissa

Pohjois-Karjalan tulo-, lähtö- ja nettomuutto tuloluokittain
2001–2012 (kaikki tulotyyppit)

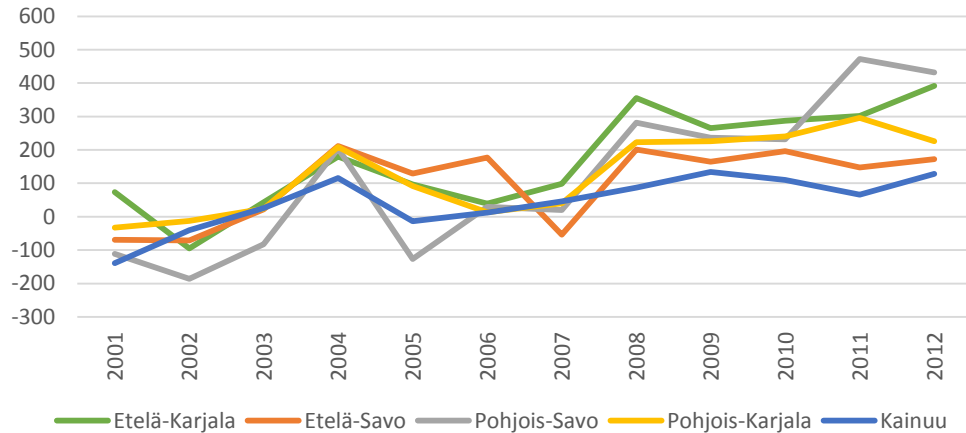
Nettomuutto Pohjois-Karjalassa tuloluokittain

- Jakson aikana muuttovoittoa kertyi tulottomien ja yli 52 000€ ansaitsevien ryhmässä. Toiseksi ylimmässä tuloluokassa (42 000–51 999€) nettomuutto oli 0
- Määrällisesti eniten muuttivat 2–8 999€ ansaitsevat. Ryhmän nettotappio oli yhteensä 751 henkeä eli keskimäärin 63 henkeä vuodessa
- Muuttomäärältään toiseksi aktiivisin ryhmä oli 9 000–21 999€ ansaitsevat. Sen vuotuinen nettotappio oli keskimäärin 112 henkeä vuodessa. Ei tuloja -ryhmässä muuttovoittoa kertyi keskimäärin 110 henkeä vuodessa

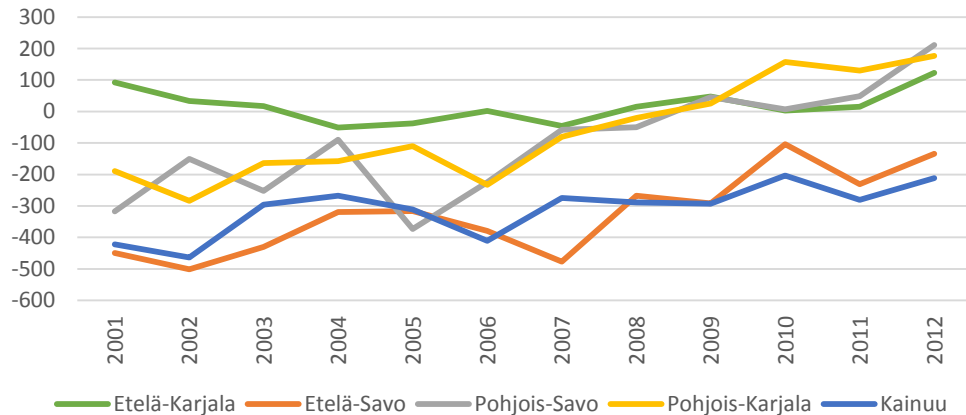
- Jakson aikana kahden suurimman tuloluokan vuotuiset nettomuuttovaihtelut olivat maltillisia
- Nettomuuton kokonaistrendi oli positiivinen muissa paitsi 42 000–51 999€ ansaitsevien tuloluokassa
- 2–8 900€ ansaitsevien nettomuuttotappio taittui vuonna 2006 jatkuen vuoteen 2010 saakka. Vuodesta 2009 lähtien tuloluokan nettomuutto pysyi voitollisena
- Lukuun ottamatta jakson kahta ensimmäistä vuotta ei tuloja -ryhmässä kertyi muuttovoittoa
- 9 000–21 999€ ansaitsevissa nettovoittoa kertyi ainoastaan vuonna 2010 (10 henkeä) ja 22 000–41 999€ ansaitsevissa vuosina 2005 ja 2010

Tulottomien nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

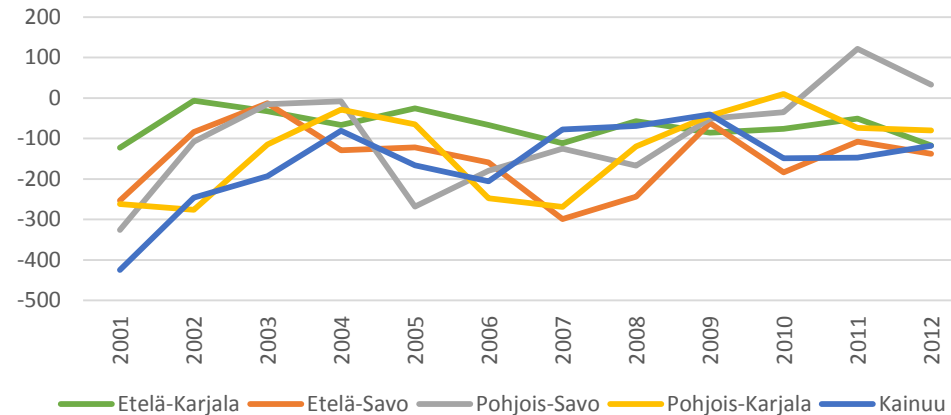

- Vuosina 2001 ja 2002 ei tuloja -ryhmän nettomuutto oli tappiollista lähes kaikissa maakunnissa, mutta kääntyi voitolliseksi vuonna 2008. Muuton kokonaistrendi oli positiivinen kaikissa tarkastelluissa maakunnissa. Etelä-Karjalan nettovoitto oli keskimäärin 170 henkeä vuodessa, kun Etelä- ja Pohjois-Savossa vastaava luku oli reilut 100 henkeä
- Myös 2–8 999€ ansaitsevien ryhmässä kokonaistrendi oli positiivinen kaikissa maakunnissa. Naapurimaakunnista Kainuun ja Etelä-Savon nettomuutto oli tappiollista koko jakson ajan. Kainuun nettotappio oli keskimäärin -310 ja Etelä-Savon -325 henkeä vuodessa
- 9 000–21 999€ ansaitsevien vuotuinen nettomuutto oli tappiollista muutamia jakson loppupuolen vuosia lukuun ottamatta. Kehitystrendi oli positiivinen Pohjois-Savossa ja Kainuussa, negatiivinen Etelä-Savossa ja -Karjalassa. Kainuun nettotappio oli keskimäärin 160 ja Etelä-Savon 150 henkeä vuodessa

2–8 999€ ansaitsevien nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

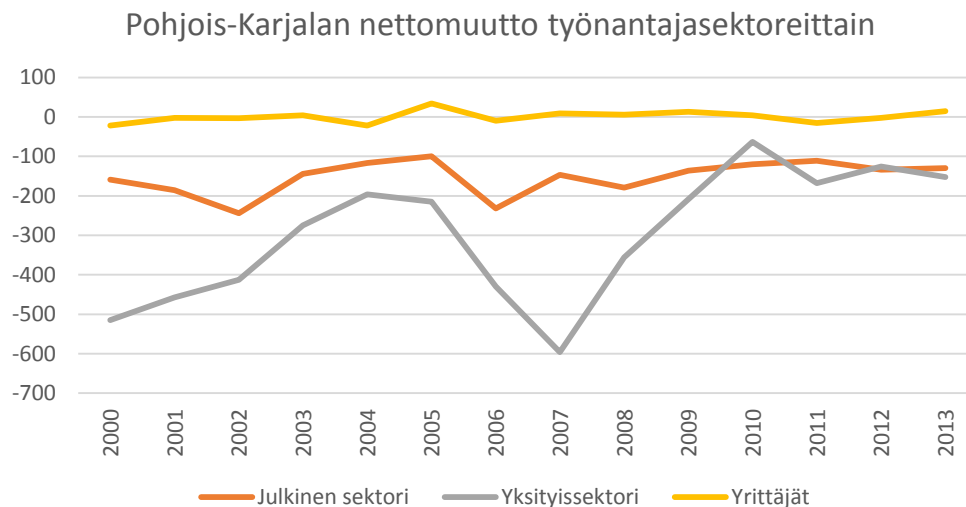
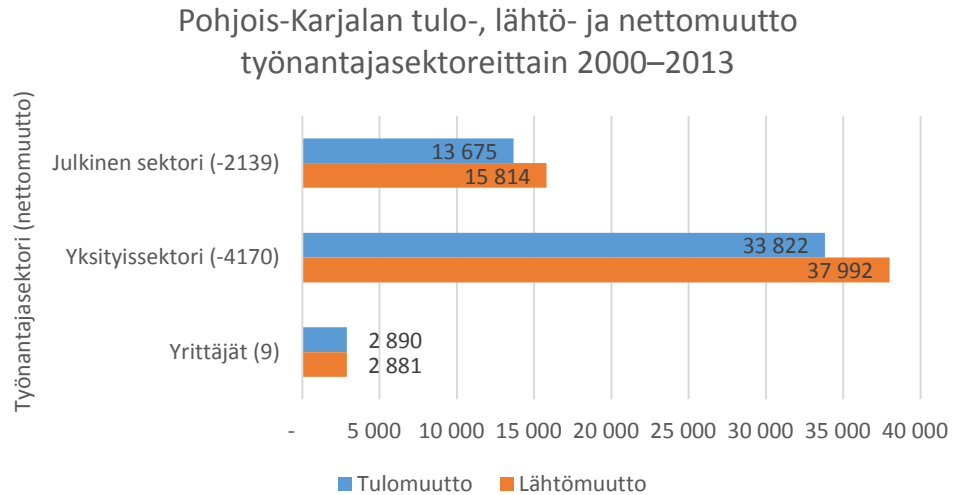

9 000–21 999€ ansaitsevien nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

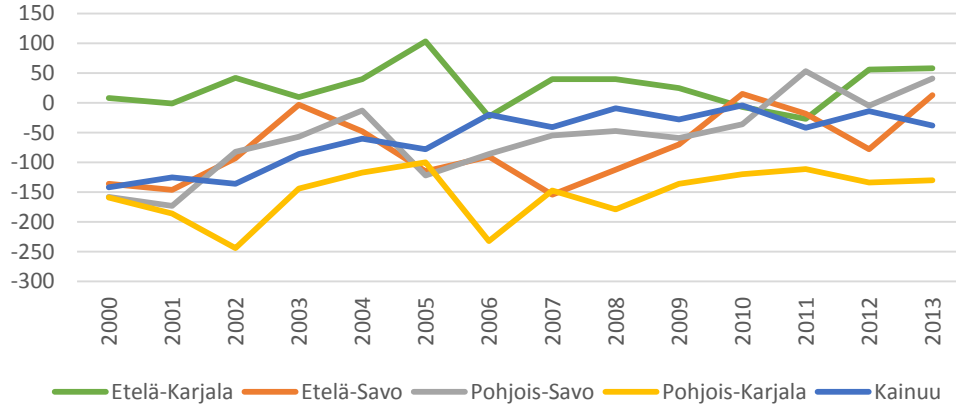
3 Työllisten kuntien välinen muutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

3.1 Yksityissektorilla toimineet aktiivisin muuttajaryhmä

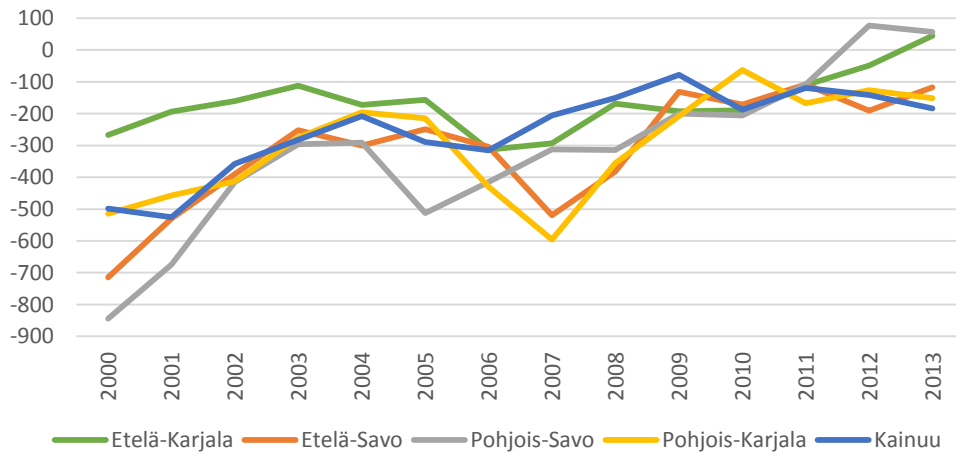

- Yrittäjien ryhmässä muuttoliike oli käytännössä tasapainossa (muuttovoittoa 9 henkeä)
- Määrällisesti eniten muuttivat yksityissektorilla työskennelleet. Ryhmän nettomuuttotappio oli kaikkiaan 4 170 henkeä eli keskimäärin 298 henkeä vuodessa
- Julkisella sektorilla toimineiden osalta muuttajien määrät olivat selvästi yksityissektoria matalampia. Julkissektorin vuotuinen nettomuuttotappio oli keskimäärin 153 henkeä
- Yrittäjinä ja julkisella sektorilla toimineiden nettomuuton vuosivaihtelut olivat yksityissektoriin nähden maltillisia vaihdellen pienen nettovoiton ja -tappion välillä
- Julkisen sektorilla toimineiden nettomuutto oli tappiollista koko jakson ajan. Vuodesta 2009 lähtien tappio pysyi varsin tasaisesti 120–140 hengen välillä
- Yksityissektorilla toimineiden nettotappiomäärä alkoi kasvaa jyrkästi vuonna 2005. Syvimmillään tappio oli vuonna 2007 (-596 henkeä), minkä jälkeen nopea taantumisen jatkui vuoteen 2010 asti
- Vuonna 2007 huipentunut yksityissektorin muuttotappio selittynee ainakin osittain Perlos Oyj:n irtisanomisilla

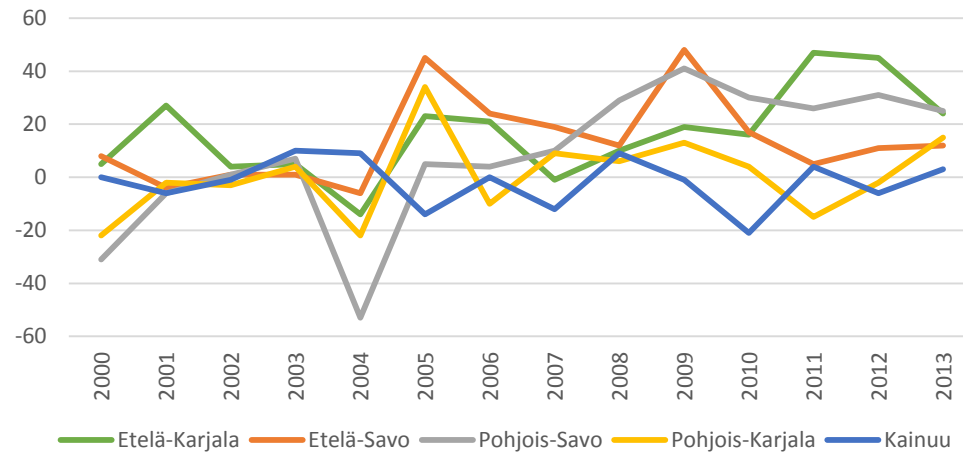
Julkisella sektorilla työskennelleiden nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

Yksityissektorilla työskennelleiden nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

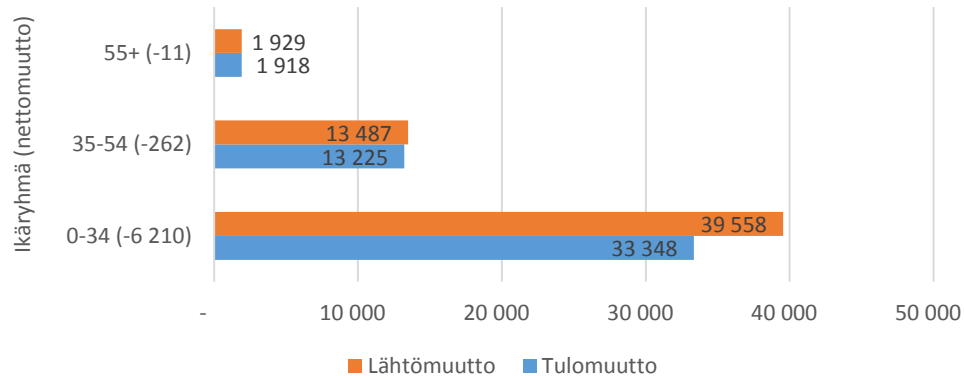
Yrittäjinä työskennelleiden nettomuutto Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

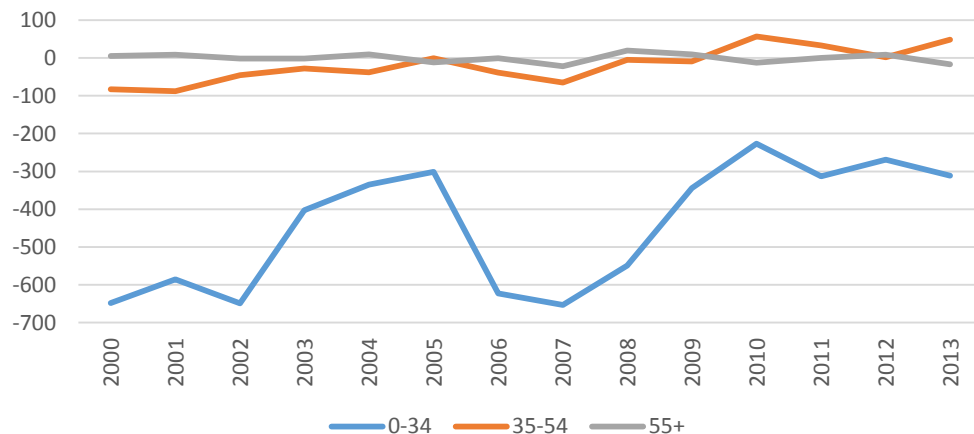
- Nettomuuttokehityksen kokonaistrendi pysyi positiivisena kaikissa naapurimaakunnissa. Eräät maakunnat, joihin oli kertynyt jakson alusta alkaen enimmäkseen nettotappiota, keräsivät jakson loppupuolella pientä nettovoittoa, kuten Etelä- ja Pohjois-Savo. Koko jakson ajalta kertynyt nettomuutto oli voitollista ainoastaan Etelä-Karjalassa
- Yksityissektorilla työskennelleiden nettomuutto oli puolestaan tappiollista kaikissa naapurimaakunnissa. Tästä huolimatta kehityksen kokonaistrendi pysyi kaikissa positiivisena. Etelä-Savossa koettiin Pohjois-Karjalan tavoin selvä muuttotappiopiikki vuonna 2007. Jakson viimeisinä vuosina Pohjois-Savoon ja Etelä-Karjalaan kertyi ainoana maakuntina pientä muuttovoittoa
- Yrittäjien nettomuutto oli koko jakson osalta voitollista muissa paitsi Kainuun maakunnassa, jossa nettomuutto oli tappiollista ja kehityksen kokonaistrendi negatiivinen

3.2 Suurimmat nettotappiot alle 35-vuotiaissa

Tulo-, lähtö- ja nettomuutto Pohjois-Karjalassa
ikäryhmittäin 2000–2013

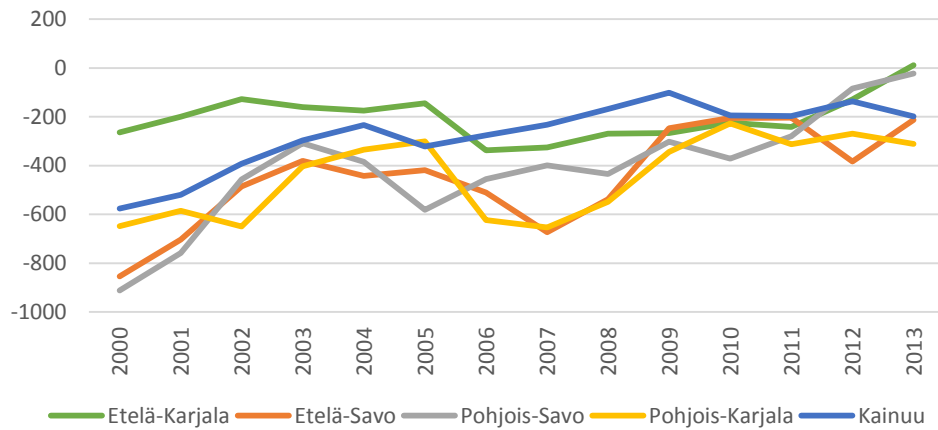
Työllisten nettomuutto ikäryhmittäin

- Jakson aikana nettomuutto oli tappiollista kaikissa tämän muuttaneiden taustatiedot -aineiston ikäryhmissä
- Määrällisesti aktiivisin muuttoryhmä oli 0–34-vuotiaat, jossa muuttotappiota kertyi 6 210 henkeä eli keskimäärin 444 henkeä vuodessa
- 35–54-vuotiaissa muuttoaktiivisuus oli huomattavasti 0–34-vuotiaiden ryhmää matalampi. 35–54-vuotiaiden nettotappio oli 262 henkeä eli keskimäärin 19 henkeä vuodessa

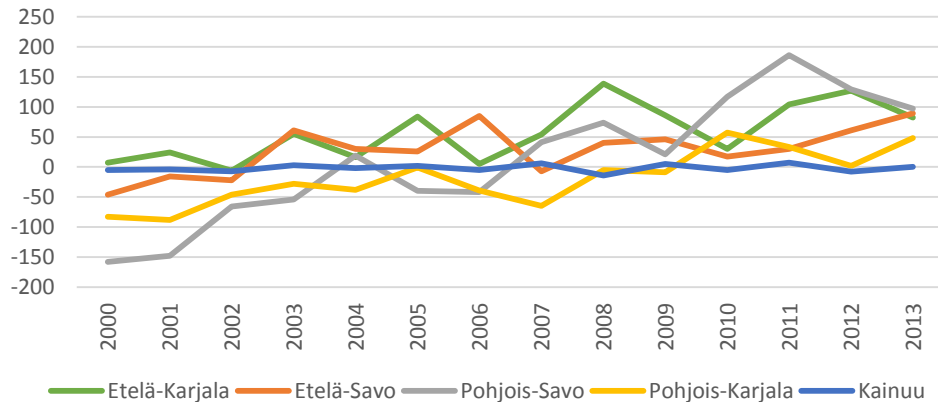
- Kahdessa vanhimmassa ikäryhmässä vuosittaiset muutokset olivat maltillisia 0–34-vuotiaiden ikäryhmään verrattuna
- 0–34-vuotiaiden nettomuutto oli tappiollista koko tarkastelujakson ajan. Ikäryhmän nettotappio alkoi syventyä vuodesta 2005 ja oli suurimmillaan vuonna 2007. Vastaavanlainen muuttokehitys nähtiin työllisissä (s. 15), 9 000–21 999€ ansaitsevissa (s. 17) sekä työllisissä yksityissektorilla (s. 19)
- Jakson nettotappiosta huolimatta kehityksen kokonaistrendi oli positiivinen muissa paitsi 55+-vuotiaiden ryhmässä

0–34-vuotiaiden työllisten nettomuutto
Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

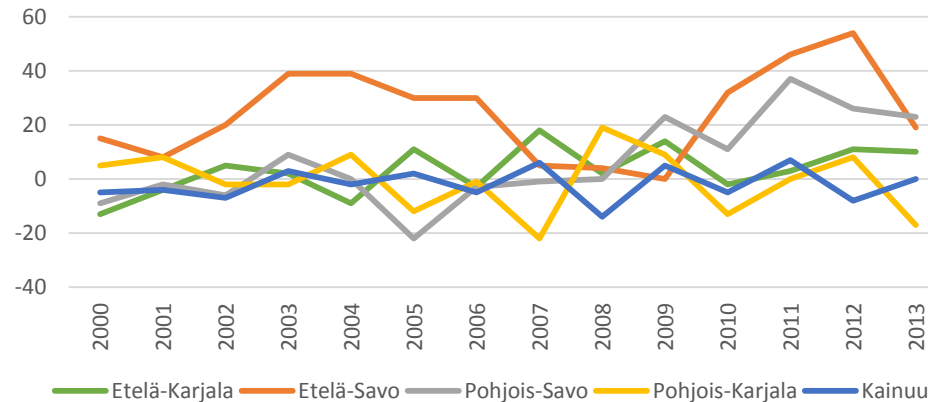

- 0–34-vuotiaiden nettomuutto oli selvästi tappiollista kaikissa naapurimaakunnissa, mutta kehityksen kokonaistrendi pysyi niissä positiivisena. Ainoana maakuntana Etelä-Karjalassa kertyi pientä muuttovoittoa vuonna 2013 (12 henkeä)
- 35–54-vuotiaiden ikäryhmässä koko jakson ajalta kertyi nettovoittoa Etelä-Karjalassa ja -Savossa sekä Pohjois-Savossa. Kainuuseen kertyi Pohjois-Karjalan ohella nettotappiota. Nettomuuttokehityksen kokonaistrendi oli positiivinen kaikissa maakunnissa
- Myös 55+-vuotiaissa kertyi jakson aikana nettomuuttovoittoa Etelä-Karjalaan ja -Savoon sekä Pohjois-Savoon. Kainuu jäi Pohjois-Karjalan ohella muuttotappiolliseksi. Pohjois-Karjalaa lukuun ottamatta ikäryhmän nettomuuton kehitystrendi oli positiivinen

35–54-vuotiaiden työllisten nettomuutto
Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

55+-vuotiaiden työllisten nettomuutto
Pohjois-Karjalassa ja naapurimaakunnissa

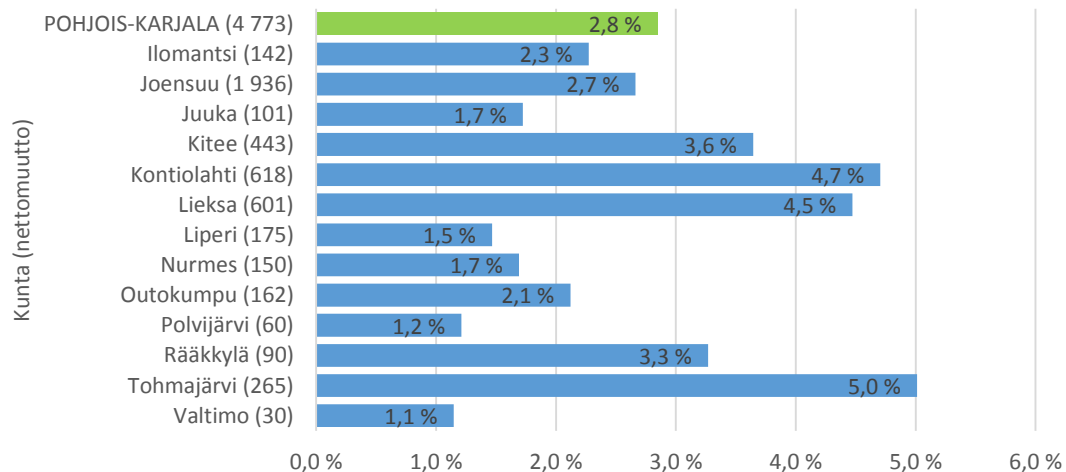

4 Maahan-, maasta- ja nettomaahanmuutto

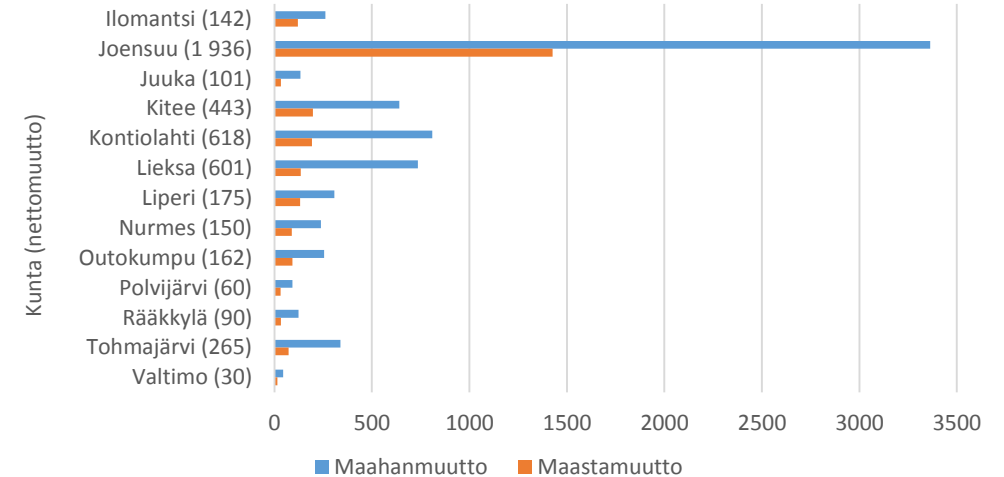
4.1 Pohjois-Karjalan kuntiin kertyi maahanmuutosta nettovoittoa

- ▶ Nettomaahanmuutto oli jakson aikana voitollista kaikissa Pohjois-Karjalan kunnissa
- ▶ Määrällisesti eniten nettovoittoa kertyi Joensuuhun (1 936). Vuodesta 2007 Joensuun muuttovoitto kasvoi vuosittain lukuun ottamatta vuosia 2010 ja 2014
- ▶ Vuoteen 2008 saakka nettovoitto oli Lieksassa alle 20 henkeä, mutta vuodesta 2009 alkanut kasvu nosti voiton 129 henkeen vuoteen 2011 mennessä. Tämän jälkeen muuttovoitto taittui
- ▶ Nettomuuton vuotuiset vaihtelut olivat kunnissa paikoin suuria. Muuttokehityksen kokonaistrendi oli positiivinen seitsemässä kunnassa: Joensuussa, Kiteellä, Lieksassa, Liperissä, Nurmeksessa, Outokummussa, ja Polvijärvellä

Nettomaahanmuuton osuus kunnan keskiluvusta vuosina 2000–2014

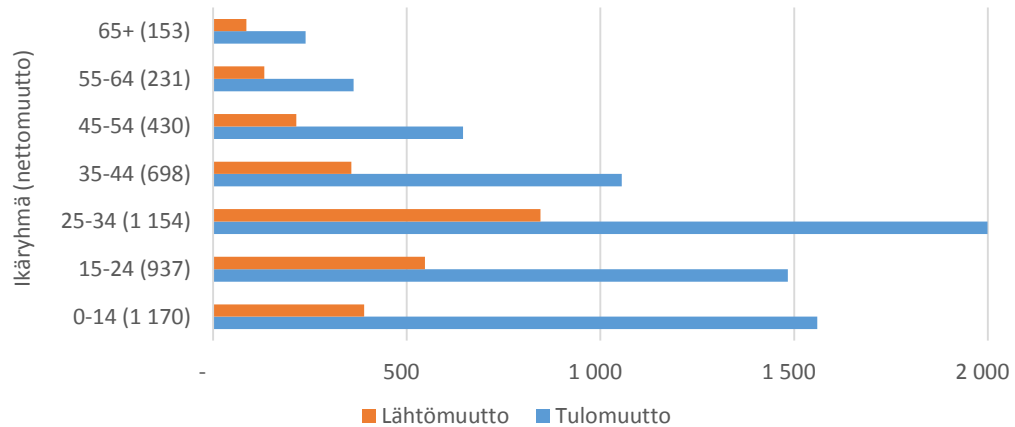
Maahan-, maasta- ja nettomaahanmuutto Pohjois-Karjalassa 2000–2014

- ▶ Nettomaahanmuuton osuus oli 2,8 prosenttia Pohjois-Karjalan keskiluvusta. Suhteellinen osuus oli viidessä kunnassa maakunnan osuutta korkeampi: Tohmajärvellä, Kontiolahdella, Lieksassa, Kiteellä ja Rääkkylässä
- ▶ Vaikka Joensuu keräsi määrällisesti suurimman nettovoiton, sen suhteellinen osuus oli kunnista seitsemänneksi suurin
- ▶ Suhteellisesti korkein muuttovoitto-osuus oli Tohmajärvellä (5,0 %). Kontiolahdella (4,7 %) ja Lieksassa (4,5 %) osuudet olivat hieman matalammat

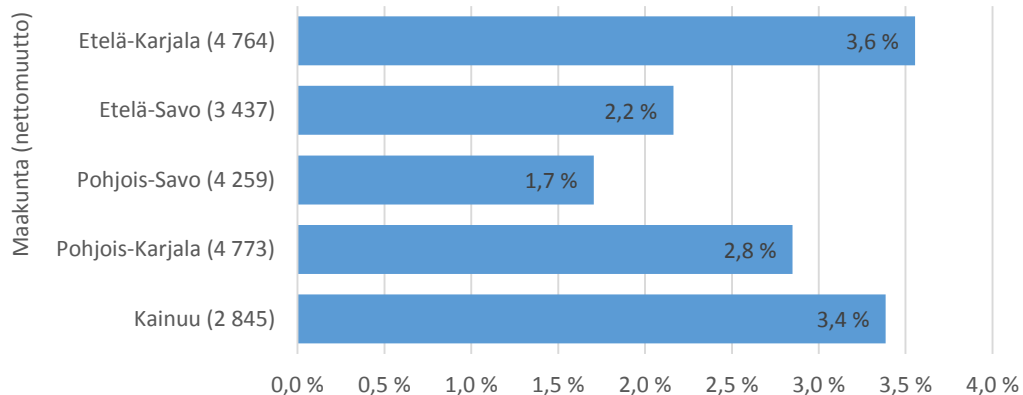
4.2 Muuttovoitto koostui pääosin nuoresta väestä

Maasta-, maahan- ja nettomaahanmuutto
Pohjois-Karjalassa ikäryhmittäin 2000–2014

- Nettomaahanmuutto oli selvästi voitollista kaikissa ikäryhmissä
- 0–14-vuotiaiden ikäryhmässä nettovoitto oli 1 170 henkeä eli keskimäärin 78 henkeä vuodessa
- Muuttajamäärältään aktiivisin ikäryhmä oli 25–34-vuotiaat. Sen nettovoitto oli yhteensä 1 154 henkeä eli vuotuinen muuttovoitto oli keskimäärin 77 henkeä
- 15–24-vuotiaissa nettovoittoa kertyi 937 henkeä eli keskimäärin 62 henkeä vuodessa. Ikäryhmä oli muuttajamäärältään toiseksi aktiivisin
- 35–44-vuotiaissa vuotuinen nettomuuttovoitto oli 47 henkeä vuodessa. Kolmessa vanhimmassa ikäryhmässä nettovoitto oli nuorempia ryhmiä matalampaa

Nettomaahanmuuton osuus Pohjois-Karjalan ja
naapurimaakuntien keskiluvusta 2000–2014

- Etelä-Karjalassa ja Kainuussa nettomaahanmuuton osuus keskiluvusta oli Pohjois-Karjalan vastaavaa osuutta (2,8 %) suurempi
- Suhteellisesti eniten nettomuuttota kertyi Etelä-Karjalaan (3,6 %). Kainuun vastaava osuus oli hieman matalampi (3,4 %)
- Etelä-Savossa nettomuuton osuus oli hieman yli kaksi prosenttia (2,2 %), kun Pohjois-Savossa jäätin alle kahteen prosenttiin (1,7 %)

Pielisjoen linna, Siltakatu 2

www.pohjois-karjala.fi

facebook.com/pkmaakuntaliitto

[@pkliitto](https://twitter.com/pkliitto)

youtube.com/pkmaakuntaliitto